

# รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 16 - 22 มี.ค. 2566

## เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 20 มี.ค. 2566 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด รายงานสถานการณ์อาหารเป็นพิษจากการกินแมงดาถ้วยในพื้นที่ โดยพบผู้เสียชีวิต 2 ราย และอยู่ระหว่างการรักษาอีก 5 ราย สำหรับอาการเบื้องต้นหลังได้รับพิษผู้ป่วยจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และกล้ามเนื้ออ่อนแรง ควรรีบนำส่งโรงพยาบาลให้เร็วที่สุด ขณะที่กรมอนามัยเตือนประชาชนให้ระวังในการเลือกซื้อแมงดาเนื่องจากแมงดาทะเลมี 2 ชนิด คือ แมงดาจานซึ่งไม่มีพิษ ส่วนแมงดาถ้วยหรือแมงดาไฟหรือเหรา เป็นแมงดาที่มีพิษผู้บริโภคต้องสังเกตให้ดูว่าเป็นแมงดาที่กินได้หรือไม่ หากแยกไม่ออก ไม่ควรกินเพราะอาจเสี่ยงต่อการได้รับพิษและเป็นอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้
- จากการพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพประจำ สัปดาห์ที่ 11 (วันที่ 19 - 25 มีนาคม 2566) ของกรมควบคุมโรค พบว่าระหว่าง ปี 2555 - 2564 มีเด็กจมน้ำเสียชีวิต รวม 7,374 คน หรือเฉลี่ยวันละ 2 คน และกลุ่มอายุที่มีอัตราการเสียชีวิตสูงสุดอยู่ในเด็กแรกเกิด - 4 ปี และกลุ่มอายุ 5 - 9 ปี คาดว่าในช่วงนี้มีโอกาสพบการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุการตกน้ำจมน้ำเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงที่เด็กปิดเทอมและเข้าสู่ฤดูร้อนจึงขอให้ผู้ปกครองดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด เป็นอย่าไม่ปล่อยให้ไปเล่นน้ำตามลำพัง หากลงเล่นน้ำควรสวมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น เสื้อชูชีพ หรือห่วงยางเป็นการป้องกันเบื้องต้น

## รู้จัก ซีเซียม-137 ( CAESIUM-137)

ตามที่มีการนำเสนอข่าวกรณีท่อบรรจุสารซีเซียม-137 หายไปจากโรงไฟฟ้า อ.ศรีมหาโพธิ์ จ.ปราจีนบุรี และพบว่ามีโรงงานหลอมโลหะที่รับซื้อเศษโลหะมือสองซึ่งตรวจพบว่ามีสารปนเปื้อนของวัสดุกัมมันตรังสีซีเซียม-137 เข้าไปในกระบวนการหลอมโลหะ จากการตรวจวัดปริมาณรังสีโดยรอบพื้นที่บริเวณโรงงานรวมทั้งสิ่งแวดล้อมโดยรอบพบว่าปริมาณรังสีอยู่ในระดับปกติโดยซีเซียม-137 นั้นคือสารกัมมันตรังสี ลักษณะเป็นโลหะอ่อนสีขาวเงิน ติเป็นรูปได้ง่ายจะกลายเป็นของเหลวที่อุณหภูมิ 28 องศาเซลเซียส นิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมหลายประเภท เช่น เครื่องวัดความชื้น เครื่องวัดความหนาแน่น เครื่องวัดระดับการไหลของของเหลวในท่อซึ่งนิยมใช้ในโรงงาน เครื่องวัดความหนาของสิ่งต่าง ๆ เช่น กระดาษ แผ่นโลหะเครื่องตรวจสอบชั้นของบาดาล เครื่องมือทางการแพทย์ที่ใช้รักษาโรคมะเร็ง ความรุนแรงจากการได้รับรังสีซีเซียม-137 ขึ้นกับความเข้มข้น ระยะเวลาที่สัมผัสและระยะห่างในการสัมผัส หากสัมผัสรังสีโดยตรงจะทำให้ผิวหนังไหม้ มีตุ่มน้ำ พองเป็นแผลหรือเนื้อตาย สำหรับอาการโดยทั่วไป ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ ผลระยะกลางและระยะยาวหากได้รับรังสีนี้ จะเกิดผลต่อการแบ่งตัวของเซลล์ เช่น เซลล์เม็ดเลือดขาว และเส้นผม ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข ได้มอบหมายให้กองสาธารณสุขฉุกเฉินประสานผู้เชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยจากกัมมันตรังสีและจัดทำแนวทางการเฝ้าระวังสุขภาพเชิงรุก พร้อมแจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศดำเนินการรวมทั้งจัดสิ่งสนับสนุน เช่น เครื่องตรวจวัดรังสี ชุดป้องกันตัวขณะปฏิบัติงาน หน้ากากอนามัยชนิดป้องกันอนุภาค รวมทั้งประสานสถานพยาบาลเอกชนทั่วประเทศเพื่อร่วมกันเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะเกิดจากการได้รับรังสีอีกด้วย



## ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจงอสต. และจนท.สาธารณสุข รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ลูกบ้าน ให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสีดังกล่าวรวมทั้งให้ความรู้เพิ่มเติมในการทำงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต้องรู้จักวิธีป้องกันตัวเองเบื้องต้น สำหรับผู้ที่มีอาชีพเก็บของเก่าขาย รับซื้อเศษเหล็กและโลหะต่าง ๆ หากพบวัตถุรูปทรงผิดปกติไม่สามารถแยกประเภทได้ ควรแจ้งอาสาสมัครในพื้นที่เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบต่อไป ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของเราและชุมชน สำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์หรือใกล้เคียง ควรเฝ้าสังเกตอาการตนเองและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการให้ข้อมูลเพื่อรวบรวมและตรวจสอบความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไป

ติดต่อ  
oic.ddc@gmail.com  
02-5903832  
www.ddc.go.th/oic

## รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข  
ในพื้นที่ชายแดน

สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข  
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

## อ้างอิง

- <https://www.hfocus.org/content/2023/03/27282>
- [https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news\\_7568459](https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_7568459)
- <https://www.thaipbs.or.th/news/content/325732>
- ข้อมูลจาก : ข่าวเพื่อสื่อมวลชน สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 20 มีนาคม 2566
- <https://shorturl-ddc.moph.go.th/3s3ID>
- ขอบคุณภาพ : <https://shorturl-ddc.moph.go.th/6tGHm>